

ROZHLED

GALERIE CED KATAKOMBY

INFORMAČNÍ ROZHLED O VÝSTAVÁCH BŘEZEN 2011

ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ: 2. LISTOPADU 2011

Výstavy v Centru experimentálního divadla, příspěvkové organizaci, se pořádají v rámci Projektu CED. Informační rozhled vydává CED, p. o., Zelný trh 9, Brno. V době pořádání výstav je galerie otevřena denně od 9 do 18 hod; www.galerie-katakomby.cz
Kontakt: galerie@ced-brno.cz, tel. 542 123 428

Cinnost CED se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR. Statutární město Brno finančně podporuje Centrum experimentálního divadla, příspěvkovou organizaci. **B | R | N | O |**

SLOUPEK

Vážení návštěvníci galerie Katakomby, vážení příznivci výtvarného umění, dostává se vám do rukou Zvláštní vydání Rozhledu o výstavách v galerii Katakomby. Zvláštní vydání bývá zvykem vydávat při mimořádných událostech, při katastrofách, v době válek, anebo v souvislosti s výstavou Briana Tjepkemy. Jedná se o událost mimořádného rozměru, o událost, která hýbe nejenom světem umění, ale i politickou scénou.

BRIAN TJEPKEMA THEATRE OBSCURA — POHÁDKA

Ve středu 2. listopadu 2011 v 18 hodin proběhne v galerii Katakomby v Centru experimentálního divadla (Divadlo Husa na provázku) na Zelném trhu č. 9 v Brně vernisáž výstavy Briana Tjepkemy „Večerník uvádí“, kde zahraje hudební skupina Nara-jama v původním složení, a také videoprojekce a performance Briana Tjepkemy. Výstava potrvá do 27. listopadu 2011.

V průběhu listopadu proběhnou další dvě akce na Sklepní scéně CED (v Divadle Husa na provázku):

11. listopadu 2011 od 18:00 „Začátek nekonečna“ — koncert LÚZRS BAND, LES YIELLES, video a performance Briana Tjepkemy.

16. listopadu 2011 od 18:00 „The Riddle of the Tea Kettle“ — koncert EL MUERTO CEREBRO, video a performance Briana Tjepkemy.

Výstavní projekt **Theatre Obscura** poté pokračuje v Národním divadle Reduta v Brně podtitulem „Nedohra“.

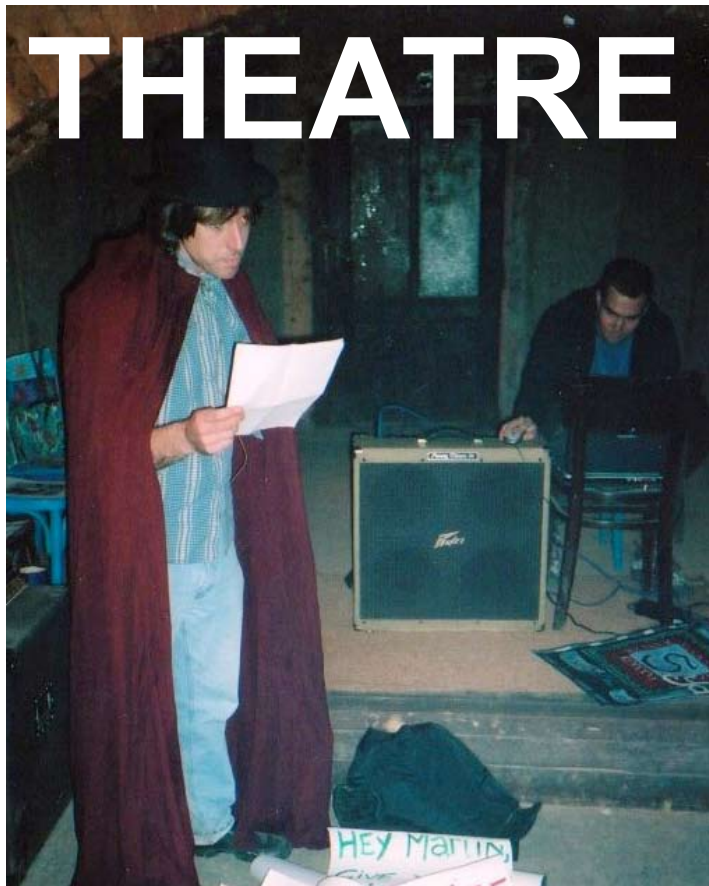

Nahoře: Brian Tjepkema pořádal po smrti Miroslava Tichého veřejné rozloučení před kyjovskou Radnicí (foto Bořivoj Hájek)

Vpravo: Brian Tjepkema – *Mystik pravá ruka boha*, 2011

THEATRE OBSCURA

Holandsko-kanadský umělec a spisovatel Brian Tjepkema bude prezentovat svá díla v listopadu v galerii Katakomba CED v Brně (výstavou a doprovodnými akcemi) – Pohádka. Jako další část z většího projektu Theatre Obscura následuje výstava v Redutě, která se uskuteční v prosinci a lednu pod názvem Nedohra, součástí bude též výběr z díla Miroslava Tichého.

Tjepkema se setkal s M. Tichým poprvé v roce 1991, když pracoval jako učitel angličtiny na jižní Moravě a poté stal se jeho učněm v oblasti umění. V roce 1998 Tjepkema vydal knihu Pohádka, která obsahuje 6 stran, kde popisuje setkání s Miroslavem Tichým. V roce 2009 vystavoval Tjepkema společně s Tichým v galerii Katakomba (CED). Výstava byla nazvána „Bůh a jeho učeň“. Tato výstava

byla první legální prezentací díla Miroslava Tichého. Součástí byla instalace – Dadawar, která obsahovala protestní tabule, které používal Tjepkema, při protestech proti nelegálním výstavám. Některá tato díla a fotografie M. Tichého budou vystavené od prosince v Redutě.

„Výstava v Redutě bude závěrem díla (Less) Endgame, které také pojednává o tom jak se stal M. Tichý slavným ve světě umění,“ říká Tjepkema „opozicí tohoto díla je Lessendgame.“

Kromě vernisáží, připravil Brian Tjepkema také dvě doprovodné akce, které toto vše doplňují. Bude možné shlédnout videa, performance i hudební koncerty. Tyto akce jsou také nedílnou součástí díla umění Theatre Obscura.

„Snažil jsem se nabídnout široké spektrum umění, nejen malby a fotky, ale také konceptuální umění a objekty, také umístění je opoziční, jedna galerie Katakomba je v historickém sklepě a druhá v Redutě, která je nově rekonstruovaná a moderní.“

„Taky každá hudební skupina, která bude hrát je jiná, EL MUERTO CEREBRO hraje hardcore, Narajama a Les Yielles jsou spíše progresivní, nebo alternativní. Lůzrs band je na druhé straně folklorní bigbít. Beethovena bude taky slyšet na vernisáži v Redutě v podání Štěpánky Rudolfové a Martina Rady.“

Koncert Narajamy bude prvním koncertem po více než deseti letech, zpěvák hrál poslední dobu ve skupině Narajama revisited. V Katakombách bude hrát všech 5 originálních členů. Znovu zformovaná původní Narajama bude hrát taky na vernisáži v Redutě.

Vlevo nahoře: Brian Tjepkema, performance v Kanadě (Ottawa)

Vlevo: krabička s objekty

Nahoře: Instalace Dadawar v galerii Katakomba v roce 2009

Tjepkema vysvětluje název projektu:

„Camera Obscura byl nástroj, který používali malíři ve středověku k projekci reálných obrazů na plátno. Pojmenoval jsem projekt Theatre Obscura, nejen proto že Reduta a Husa na provázku jsou divadla a obě na Zelném trhu v Brně – v pozici podobné Camera Obscura – ale taky proto, že díla v Katakombách budou později „projektovaná“ v Redutě. Například krabice, která je zavřená v Katakombách, bude otevřená v Redutě. Hranice mezi divadlem, uměním, účastníkem a divákem budou rozmazané.“

Tjepkema tvrdí, že se naučil některé z těchto principů od Miroslava Tichého, říká: „Jako jeho učeň jsem se naučil dělat z reality svoje soukromé divadlo. Zatím co on chodil po Kyjově v kostýmu ze starých a roztrhaných šatů, já nosím kapi a obrovské cylindry, když dělám performance v Kanadě i v Evropě.“

Nahoře: Miroslav Tichý čte ve svém domku v Kyjově knihu B. Tjepkemy – Pohádka

Dole: Brian Tjepkema – objekty

Tjepkema skutečně dělá performance po celém světě, mimo protesty proti výstavě Miroslava Tichého v Paříži vnikl na soukromou vernisáž k výstavě Miroslava Tichého v New Yorku.

Výstava v Redutě bude také vyvrcholením díla Jak Tarzan a Bludný Holanďan sebrali svět umění, a pokračování díla The Riddle of the Tea Kettle.

„Představím princip Nedohry. Nedohry jsou projekty, nebo díla reálného umění a jsou novou formou umění a zábavy.“

Tjepkema příští rok pokračuje v Praze v divadle Rubín a v létě pak na Novoměstské radnici.

Projekt Theatre Obscura je jen začátek:

„Těmito výstavami ukážu českému publiku podrobný plán mého vynálezu „Stroj na sny“, nyní dělám reálné umění a spolupracuji s ostatními lidmi, časem chci používat celou Českou republiku, jako moje plátno. Takto mohu udělat z Česka největší kolotoč v celé Evropě.“

Miroslav Tichý – fotografie

Miroslav Tichý – Revoluce perspektiv lidstva

☛ Nedohra je multimediální umělecké dílo které zahrnuje práci mnoha jedinců. Nedohra se nejlépe dá definovat jako zážitek a ačkoli při tom vzniknou mnohé dokumenty a umělecké objekty je to cosi obsažené v paměti účastníků. Stejně jako fotky pomůžou lépe si vybavit výlet Nedohra je zvětšena skrze své dokumenty a umělecká díla. Parametry Nedohry definuje umělec a umělecká díla se rozeznávají z dokumentů jejich zahrnutím do výstavy Nedohry.

☛ Nedohry často fungují jako výlety a vskutku často cestování zahrnují. Nedohra může často trvat mnoho let a využívat dlouhých pauz mezi „scénami.“ Nedohry můžou začít pod pláštěm tajemna a bez ohlášení a často probíhají bez vědomí účastníka. Pro nejlepší průběh nedohry je dobré, aby byl účastník v nevědomí celkového záměru projektu. Nedohry také můžou probíhat současně a překrývat se jedna s druhou.

☛ Nedohry využívají principy magie skrze prastarého umění iluze. Takové iluze můžou být pocitem, metafyzické nebo materiální povahy. Aby tyto iluze fungovaly účastníci jsou vybízeni k upuštění od nedůvěry – k tomu aby uvěřili tomu co se zdá být k nevíře. Tak jako v případě jakéhokoli kouzla je použit prvek klamu. Stejně jako zkušený iluzionista drží tvůrce nedohry jistě fakta v tajnosti a odhaluje zdroje tohoto čarodějnictví pouze schopným učedníkům. Řekněme nyní, že staré brány se nedávno otevřely a jisté nemožné sny je nyní možné uskutečnit.

☛ Nedohry se podobají filmům, které jsou natáčeny a promítány současně. Nicméně, tyhle projekty, na rozdíl od filmů, nevyužívají kamer nebo promítacích pláten, ale místo toho slučují prvky virtuální reality s prvky skutečné reality. Nedohra je proměnlivé drama které funguje podle divadelní režie. Ale na rozdíl od obvyklého divadla zde není žádné pódium a odstup mezi hercem a publikem je tak nejasný, že zcela přestává existovat. Rozdíl mezi pracovníkem účastníkem je taktéž mlhavý a v některých případech eliminovaný. V nedohře se život stává uměním a každá osoba se stává umělcem.

☛ Jisté části Nedohry můžou být dané scénářem a pro odehrání těchto rolí jsou někdy zapojeni herci. Tito herci často pracují v utajení a účastníci nejsou s touto lží obeznámeni. V tomto ohledu Nedohry často připomínají faktické vtípy. Je vytvořena situace a je sehraná lest. Nedohry jsou „boudy“ a cestou předpokladu nebo bonmotu se rozevře opona. Scénář a výsledné drama vytváří základ Nedohry. Po troše trápení a soužení hra obvykle končí v uměleckém labyrintu. Nedohry vyvolávají žoviální, oslavnou atmosféru a mají snahu být pro účastníky krajně příjemné.

☛ „Hra“ Nedohra odkazuje na základní povahu zážitku. Scénář umožňuje účastníkovi Nedohru hrát jakýmkoli možným způsobem. Přestože můžou být udělány špatné tahy, hráč vždy končí hru jako hrdina. Účastník musí vždy vyhrát a příznivé zakončení je nutností vzhledem k záměru Nedohry. „Ne“ v názvu Nedohra je míněno jako „bez“. Nedohra je bez „dohry“ - slova které je možno chápat jako nepřijemná hra, která vrcholí nějakým znepokojivým způsobem. Tudiž, Nedohry, jako kontrast k „dohrá“, jsou příjemné zážitky, které se odvíjí příznivě a bez tíže násilí nebo znepokojivých situací. V Nedohře se nepoužívají žádné makety zbraní. Při vyslovení slova v angličtině Nedohra neboli „Lessendgame“ zní podobně jako „Lesson game“, což poodhaluje další význam tohoto názvu. Nedohry částečně

NEDOHRA

Brian Tjepkema – Útok uměním, 2009

fungují jako lekce pro jejich účastníky. Stejně jako v pohádkách se Nedohry odvíjí k šťastnému konci a častěji končí dobře zorganizovaným večírkem.

☛ Kde jsou tedy ty lekce vycházející z Nedohry? Nedohry často slouží jako připomenutí, že je třeba nechat se okouzlit okolním světem. Nedohry mají dále snahu navést účastníky směrem, který bude vhodný k dosažení jejich cílů nebo tužeb. Také napojením Nedohry na odkazy vědeckého, historického nebo filozofického charakteru účastník získává osvětu intelektuální povahy. Nedohra také může posloužit účastníkovi jako pokyn v ohledech fyzické povahy. Nedohry často fungují jako hádanky a vznášejí otázky spíše než je zodpovídají.

☛ Nedohry využívají umění jak živých tak zesnulých jedinců. Častá je Nedohra, která začíná knihou nebo filmem, který byl vyjmut ze stránek historie. Zapojením takových děl je Nedohře přidána dodatečná hloubka. Protože takové zahrnutí jde za hranici pouhé zmínky nebo odkazu a týká se kompletních děl, je zrozen nový pojem umělecké architektury. Tyhle díla dost významně tvoří stavební bloky Nedohry. Například, Alenka v říši divů by mohla být použita jako předehra Nedohry týkající

Brian Tjepkema – Nebezpečná nabídka, 2011

ROZHLED GALERIE KATAKOMBY

Zvláštní vydání vydalo Centrum experimentálního divadla, p. o., ve spolupráci s Brianem Tjepkemou; ředitel CED Petr Oslzlý; manažer Projektu CED Ondřej Navrátil, editor Josef Bubeník, foto Archiv CED a Archiv Briana Tjepkemy, tisk: Protisk s.r.o., Slavkov; CED © 2011

se výletu to jiného rozměru. Nebo můžu uvést další příklad: účastník by mohl být zaveden do Korova mlíčka z filmu Mechanický pomeranč.

☛ Nedohry jsou díly seriózního nebo vyššího umění. Ačkoli některé ze zdrojů je možno najít v lidové (populární) kultuře, tradice Nedohry se dá sledovat napříč historií krásného nebo vyššího umění. Pro jejich moderní zdroje musí pak člověk za díly dadaistů a experimenty, jež je inspirovali. Nedohry též čerpají z tradic instalačního umění, happenignů a umění performance. Nádavkem k těmto moderním zdrojům lze původ vystopovat až k středověkým maskám, cirkusům, kamevalům a pouličnímu divadlu. Kouzelné principy, jenž jsou srdcem Nedohry, jsou používány kouzelníky, králi, vůdci, kabaretními umělci a rebely po tisíciletí. Filmoví tvůrci také uvedli takové alchymistické procesy v život.

☛ Nedohry zahrnují díla v tradičním smyslu nebraná vážně. Svou roli v nich mohou hrát předměty denní potřeby, vynálezy, elektronické přístroje nebo práce z oblasti designu a architektury. Nedohry zahrnují odborné posudky mnoha autorů a dochází k nim ve skutečných i k tomu účelu vytvořených lokalitách. Zatímco Nedohry zahrnují práci mnoha lidí, jsou, tak jako film nebo divadelní hra, řízeny jedinou osobou. V mnoha zásadních ohledech hraje režisér roli boha a tvoří situace a scénáře pro účastníka. V některých případech jsou pro tohoto šťastného jedince stvořeny celé světy. Někdy se dokonce cestuje na jiné planety.

☛ Při vytváření a aplikaci Nedohry je třeba mnoha prostředků. Mezi nimi: fotoaparáty, televizory, auta, megafony, krasohledy, knihy, počítače, plachetnice, letadla, slovníky cizích jazyků, diktafony, větrné mlýny, prostěradla, vesmírné lodě, pinball, gramofony, gumová kuřata, vlaky, lávové lampy, přenosné kazeťáky, jízdní kola, kytary, tužky, horské dráhy, kladiva, tiskářské lisy, deštníky a bryle.

☛ Nedohry se dějí v nejrůznějších možných lokalitách. Mezi jinými v: hradech, hudebních klubech, vinných sklepech, bytech, školách, divadlech, lesích, velkoměstech, koupalištích, muzeích, vesnicích, lyžařských střediscích, domech, zábavních parcích, na plážích, v přednáškových síních, budovách parlamentu, palácích, kúlnách, vlakových nádražích, pohořích, chudinských čtvrtích, kinech, knihovnách, měšťanských domech, továrnách, vězeních, na stadionech, v nemocnicích, barech, kostelech, na jezerech, loukách, hřištích, v cirkusech, zahradách, arkádách, na planetách a hřištích.

☛ Nedohry se účastní lidé všech možných vyznání a povolání. Jsou jimi: účetní, klauni, truhláři, slepičníci, básníci, servírky, šilenci, počítačové programátoři, elektrikáři, učitelé, prezidenti, absurdisté, děti, překladatelé, profesoři, rockové kapely, vandaloři, promotéři, podvratní spisovatelé, dělníci, akademici, právníci, knihovníci, zločinci, kosmopolité, barmani, holky, mechanici, piloti závodních vozů, hoteloví potříšníci, chirurgové, úředníci, filmové hvězdy, dříve narození, vegetariáni, vzdorná mládež, manažeři, baviči a akrobati.

☛ Nedohry jsou sehrávány v duchu pohádek. Přestože mohou existovat problémy, které mají být vyřešeny, tak jako v každé hře, účastník pokaždé nalezne cestu do domu radosti. Nedohry berou lidi na smyslové cesty do krajin představitosti. Tím, že prostor dostává čarodějnický a umění iluze se znovu otvírají staré dveře a šťastným účastníkům je ukázána cesta do dávno zapomenutých míst. Za pomoci kamene mudrců alchymista stvoří ráj...